

БОРІТЬБА ЗА ЗАПОМОГУ В КОНГРЕСІ

ВАШІНГТОН. — Ідучи за закликом президента Рузвельта, виданим із його яхти, демократичні провідники в палаті послів відкинули проект закону про робітничу допомогу, вироблений конференцією конференції обох палат конгресу, та зажадали від конференції проекту, що признає президентів право розпоряджатися 4 мільярдами 880 мільонами доларів без ніяких обмежень.

Коли проект конференції представників обох палат прийшов під розгук палати послів, у палаті прийшло до горячої дебати, по котрій конгресмени 249 голосами проти 110 віддали проект назад до конференції.

З приводу цієї постанови палати послів сенат був дуже обурений. Тоді сенатор Робінсон, провідник демократичної більшості, виступив з гострою критикою противників адміністрації.

ВИКРИЛИ МОНОПОЛІЮ У ГУМОВИЙ ПРОМИСЛІ.

ВАШІНГТОН. — Федеральна промислова комісія, розслідуючи гумовий промисел, прийшла до переконання, що Союз Фабрикантів Гуми («Робер Меннофакторс Асоційейшн») має монополію владу, себто може нищити свободну конкуренцію, та зажадала від уряду відповідних кроків проти організації.

Коли фабриканти гуми виступали проти цін, установлених урядом, показалося, що Союз Фабрикантів Гуми має силу такі ціни встановити.

ЗА НОВИЙ СУД У СКОТСБОРО.

ВАШІНГТОН. — Найнищий Суд Злучених Держав розглядав відік Муринів Кларенса Нориса й Гейвуда Петерсона, засуджених у широкому звісний скотсборський справі на смерть за знасилування білої дівчини.

Найвищий суд прийшов до переконання, що Муринів суджено сумарно й самовільно, та зарядив нову розправу в цій справі. Між іншим суд виразно осудив виключення Муринів від служби на лаві присяжних судів.

СУД ЗАСУДУЄ КОМУНІСТІВ.

САКРАМЕНТО (Каліфорнія). — Перед місячним стейтсмен судом покінчилася вже від 4 місяців триваюча розправа проти 14 комуністів, зволених підчас неважливого генерального страйку в Каліфорнії та обвинувачених на основі каліфорнієцького закону за так званий кримінальний синдикатизм. Присяжні судді признали 8 підсудних винуватими, а 6 звільнили. Кожному з засуджених грозить кара в'язниці від 1 до 14 літ.

По скінченню процесу прокуратор хвалив присуд як поважний удар комунізмові. Адвокат підсудних сказав, що присуд не є ударом комунізмові, а тільки допомогою для фашизму. Звільнені підсудні сказали, що присяжні мусять бути божевільними, коли звільнили 6 підсудних, а засудили 8 інших. «Як тамті винуваті», вони кажуть, «то й ми так само винуваті».

ХОЧУТЬ ВМІШУВАТИ КОНГРЕСУ В ТАЛЬ-НИЙ ПРОМИСЛІ.

ВАШІНГТОН. — Юнія тальняних робітників внісла домагання до президента Рузвельта та 8 конгресменів, щоб конгрес розсвідив положення робітників у тальняним промислі.

Юнія каже, що конгрес повинен відповісти на такі питання, як, наприклад: Чи треба реорганізувати ціло промислу? Чи треба промислові нового кодексу? Чи варто завести у тальняним промислі 30-годинний тиждень праці?

ЗГІНУВ ВІД ЗАТРОЄНОГО «СЕНДВИЧА».

ВАШІНГТОН. — У фабриці автомобілів Форда згинув 23-літній робітник Луїс Шері серед виразних признак затроєння шлунка. З ним захорів 22-літній Вільям Вайкер, которого одначе виратовано в шпиталі Форда.

Свідство виказало, що Шері вкисив два рази «сендвича», котрий він собі приніс з дому, та помер протягом 15-хвилин. Мати його каже, що вона приготувала такі самі «сендвичи» для свого сина, як і для свого мужа, що теж працює в Форда. З того поліція припускає, що хтось підложив Шеріові замість «сендвича», котрий він приніс з дому, інший, затроєний.

Поліція веде далше слідство в цій справі. Шлунков померлого відосладо до хімічної аналізи.

СТАРШИЙ ВІСНОК ВЕТЕРАНА.

НЮ ЙОРК. — Поліція каже, що Томас Мек-Фарленд, 39-літній ветеран великої війни, признає, що він убив паню Нору Келі, свою 68-літню тещу, та панну Флоренцію МекБей, її 18-літню внучку, котрих тіла знайдено в їх мешканні при 360 Марін Евеню у Брукліні.

Лікари кажуть, що обидві жінки знасилувано. Мек-Фарленд признається до вбивства, але не до насильства. Одну з них знайдено пошівену в пивничку, другу — задушену в світлиці мешканця. Мек-Фарленд каже, що він пам'ятає, як він убивав, але, що діялося потім, не пам'ятає, бо він стратив про подію всяку пам'ять. Він каже, що був зовсім п'яний.

Поліція арештувала його, як він виходив з роботи з фабрики. Він зпочатку перечив, що знає себоду про вбивство, а потім признався.

ШЕ ОДНА ПІДЗЕМНА ЗАЛІЗНИЦЯ В НЬО ЙОРКУ.

Інкініри міста Ню Йорку вже почали робити поміри та плани для проведення нової підземної залізнички під Шестого Евеню. Як буде викінчена ця підземна залізничка, то надземна лінія на цій вулиці буде знесена.

ЖЕРТВА НЕОБЕРЕЖНОСТІ.

Одної неслі вибрався кілька студентів, членів туристичного клубу «Да Бандейра Паранаєнсе» в Ріо де Жанейро (Бразилія), на прогулянку в гори недалеко Паранаги. Доклавши залізничку до місцевості, де є прекрасний, 150 м. височини, вивели з потуги й пішли на гору. Там розтаборилися над водопадом і почали спалити бенкет. Підчас забаби один з учасників побачив над пропастю гиря водопаду гарну цитку, яку забаговав йому зривати. Коли нахилився, щоб її дослітити, похвилювало його надло нога, і то так нещасливо, що стрімголов полетів у пропасть, де знайшов замість примамливої цитки холодну смерть.

СЛОВАЦЬКІ АПЕТИТИ...

Недавно відбулися річні збори 329. відділу Словацької Ліги в Тренчині, на яких живо порушували й українське питання. Прийняв «економістичний» аспект стан словацької шкільництва не лише (!) на східній Словаччині, але й на Підкарпатській Русі (!). Вислазок цього зборів висказав своє побажання, щоб у найкоротший час присутні прибули до будови словацької вчительської семінарії в Михайлівцях (!) та словацьких паралельних класів при вчительській семінарії в Ужгороді (!).

І хай хто скаже, що на розгорюванні голови не треба студентів воли!

ЧЕРГОВЕ ВБИВСТВО ЗАШУНИКА СТАЛІНА.

Воєний трибунал у Симферополі засудив на кару смерті двох визначених комуністів за вбивство Мартиня Бєлого, делегата московського всесоюзного з'їзду колекхів. Проти Бєлого, який завзято намагався перешкодити в житті московській інструкції, змовились інспектор окружної поліції Гончаров, урядовець Фаст і начальник політичних відділів при козаках, Кучеренко. Мартиня Бєлого вбили кількома револьверними стрілами. Трибунал засудив Гончарова і Фаста на кару смерті, Кучеренка на шість років в'язниці, тому, що не брав безпосередньої участі у вбивстві. Це вбивство викликало велике враження у московських політичних колах.

«МАЙЖЕ НАША МАТИ».

В наших сторонах баби-попутки бувають славні й попадаються в газети хіба те, як котрий приїхавши піснати за добрі гроші до раю яєсь невинне янгельяко. А в Франції дожила мадам Бієл із Абервілі незвичайної слави. Недавно на святкувала вона день, коли допомогла привести на світ 15-тирічну живу дитину. Цього рекорду дождався як баба-попутка після 50-літньої ревної служби французької патріотки. Захоплена її любов'ю до рідного краю населення домагається, щоб Франція дала їй з відплати високе відзначення. «А покищо проваляю свою славу баба-попутку, майже нашою-мамою».

ВБИВСТВО Д-РА БОГОМОЛЬЦЯ.

Бразилійські часописи донесли про трагічну смерть нашого земляка, д-ра Богомоля, знаного лікаря з Гваруану, котрий сповняв теж функції директора тамошнього шпиталю. Напад на д-ра Богомоля виконав тамошний мешканець Антоній Мартінс із своїм сином Ліндофаром. Син усе признався до вбивства, а батько покинув це. Напад виконано за помічю кокого, котрим порубано йому голову й потилицю так сильно, що пробурено череп аж до мозку. Лікарські оглядини ствердили 15 ран.

СВЯЩЕНСТВО ПРОТИ ЗАКОНУ, ШО ДОЗВОЛЯЄ ГАЗАРДОВІ ГРИ.

Паранський (Бразилія) єп. Брага видав об'явку, якою визнає всіх священників своєї дієцезії поборовавши газардів гри, хоч вони й законом дозволени. Єп. Брага зовсім слушно вказує на те, що кожна газардова гри потягає за собою упадок моралі, головні серед молоді, які в якійсь газардові буде деградуватися. В об'явці сказано, що на всіх тих, що закладатимуть домн газардів й розпусту, буде кинута анатема.

ЯК БЮТЬ, ТО БЮТЬ.

В селі Сибін у Югославії а-решували жандарми троє селян і вели до арешту. За селом збіралися юрба селян, що хотіли ерештати вбійців. Дійшло до кровавої бітви, підчас якої жандарми вбили 7 селян, а троє сильно потовкли.

СМЕРТЬ 29 ЛЮДЕЙ У ФАБРИЦІ ОЛІВЦІВ.

В одній з найбільших фабрик олівці у Москві був вихід, у якому згинув 29 людей. Пожежа, що опісля постоїла, знищила зовсім фабрику. Вогонь захопив і 4 сусідні будинки, які згоріли. Вихід наступив у рурі зі згущеним повітрям і пробив 3 стелі. Народний комісар внутрішніх справ веде слідство. Раненим робітникам, яких є 300, дали відпустку.

ТРОЩІКІСТИ В ЧЕРНИГОВІ.

Контрольна комісія комуністичної партії звільнила зі служби начальника радіовоєного зв'язку в Чернігові. Одначоно не виключено його та 11 його співробітників з партії та арештовано. Знайдуть їм, що використовували чернігівську радіостанцію для групи троцькістів, до якої всі те належали.

КОЛИ ЖИД ПЕРЕСТАНЕ БУТИ ЖИДОМ.

В Нїрбергу (Німеччина) виголосив визначний гітлерівський Опто Штрайхер відікат такого змісту: Коли хочемо належати оціновати прикметі і тїмбар навішати, то мусимо дивитися на них зі становища раси. Коли жєнемо 16-мільйонний жидівський наїд на одну територію, при, на якийсь безкоштовний острів, тоді жид перестане бути жидом, бо не могти жити, так як галапас, відірваний від своєї жерти. Замовчати присягнув жиди. Жиди єсь є мінімумом розклада в житті народів. Жидові чужі поняття вірності і чесноти. Жид є галапас у житті народів.

ЕПІСКОП БЛАГОСЛОВИВ ЗЛОДІВ.

Недавно перед югославським єпископом Степаном Ковачем у Загребі виклинули буди два злодії й просили в нього благословення. Розуміється, єпископ не знав, з ким має до діла, отже простигнув свої руки, щоб поблагословити «любожних людей». Тоді один злодій скочив єпископа за руку, а другий зрубав хотів стагнути єпископа за палача золотий перстень. Єпископ крикнув: «ратуйте!» Люди кинулись єпископом на поміч, одначе злодіями таки вдалося «щезнути» на час.

І ПОЛЯКІВ РОЗСТРІЛЮЮТЬ.

В СССР розстріляли таких польських комуністів: Сохальського, Жарського, Рак-Михайловського, Дворчаніна і поета Вандаруського. Пішов також під стіну бующий голова комуністичної «Білоруської Промадні» (бующий посол до польського союму д-р Б. Тарашкевич. Так повідомляє «Руське Слово» з Вільни. «Тас» заперече виступу про розстріл Тарашкевича.

ПОМАРАНЧІ КОШТОМ ПРОДУЦЕНТІВ ЯЄЩ.

В останньому часі польські міста завалені помаранчами, які спроваджено переважно з Еспанії. Є це, як відомо, насидко товарообмінної умови між державами, при чому в гру входять помаранчі та яйця. В 1935 р. Польща за помаранчі має вислати коло 65.000 скринь по 24 кошики. Як ціни платять за помаранчі по містах, знаємо — назагал досить низькі. Але ціни достатньо за яйця? Власне ця найважливіша справа не унормована. Знаючи, що за скриню вистає (24 кошики або 1,440 штук), оглядається в Еспанії пересічно 65—70 зл. Кожі вважити, що кошти опакунання одної скрині і транспорту доходять до 18 зл., то продуцентів яєщ з тяжкою бідою достануть 3 і пів сотка за штуку. Що робить інтерес на цій транзакції, річясна. Які міста мають багато розмірно дешевих помаранчів, то тільки коштом селян, продуцентів яєщ, які виходять з цілого інтересу з великими втратами. За одну помаранчу середньої величини, яку можна дістати за 25 с., продуцент яєщ мусить дати 7 штук. Яка поживна вартість обох еквівалентів і кому вони видає на здоров'я, не інша справа!

ПОЛЬСЬКИЙ ХЛІБОРОБСЬКИЙ ЛІЩЕ.

Вісмієнстрит осетів К. Хліанський заявляє представникові «Газети Пораню», що крім державного хліборобського ліщє в Чернігіві з українською мовою навчання має повстати такий самий цїлей з польською мовою навчання недалеко Львова.

СТУДЕНТИ БУЛОЧНИКИ.

Для боротьби зі студентською нуждою булахтєвський союз студентів приймає оригінальний спосіб. Союз відкриває пекарню, в якій усею роботу, від замішування тіста до продажу готового хліба і булочки, будуть виконувати студенти. Організація булахтєвських пекарів запропестувала проти такої конкуренції.

ЗРАРОК ПОЛЬСЬКОГО СУДОВОГО ЗЛОЧИНСТВА

БЕРЕЖАНИ (Галичина). — На суді станули два селяни-України з Новосілки, підгаєцького повіту, а то Михайло Сулятицький, років 23, і Дмитро Роздобудько, років 21. Прокураторія обвинуватила їх, що вони 15-го жовтня 1934 р. вдерлися до вселюдної школи в Шкідерівці й забрали звідтам державний польський герб, портрет президента Польщі і маршалка Пялуського, внесли на поле, та їх подерли, рами поламали, а знищені кусні лишили, та що тої самої ночі обидва киміями спальню кімнату вчительки Гелени Томаскевич. Обвинувачені не признались до ніякої вини. Всі свідки зізнали їм в їх користь. Пошкодована вчителька заявила, виразно на суді, що не має підозріння, щоб обвинувачені це виконали. Та, не заважаючи на те все, суд, опираючися на здогадки поцілїйних конфідентів і команданта постерунку, засудив обидвох селянських хлопців на кару арешту, даючи кожному з них п'ять років тюрми. Поцілїйні агенти твердили, що обидва засуджені були членами ОУН і дістали від повітової команди приказ виконати саботаж і напад на вчительку. Лава присяжних заперчала приналежність до ОУН, але щодо інших справ повірля поліції, а не свідкам.

БОРІТЬБА ЗА НАЦІОНАЛЬНУ НАЗВУ.

ВАРШАВА (Польща). — В польським сенаторка Олена Кисільська говорила про шанкування владою «Рідної Школи», про вимогу польської влади від людей, що старіються дістати державні посади, змінювати греко-католицький обряд на латинський, а про «національний термінологію» сказала таке:

«Від часу прилику українських земель до Польщі вніс наш наїд дамагається признати в установах і в школах історично належну нашою народові назву «український». Це не є «винахід» нових часів, як дехто намагається в нас вивести, бо край і наш наїд не лише на Великій Україні над Дніпром був історично означений тою назвою, але так названо також і краї, прилучені сьогодні до Польщі. Маємо докази на це у старих мапах, де нпр. на старій мапі Покуття з 1650 р., виконаної капітаном Боліаном, архітектором-картографом на польській службі перед Хмельниччиною, Покуття називається частою Україною. Є знані й інші мапи з часів 17 і 18 століття, на яких назва «Україна» обхоплює майже всі наші етнографічні землі. Отже ця легенда, яка заперече нам права до назви «Україна», не має ніякої наукової підстави. Тому дамагаємося якнайршучіше закінчити ту прикру справу, яка дражнить усьє наїд. Зокрема польське вчительство та інспектори на наших землях борються не раз суворими методами висвіт «Українськ», «український», що викликає обурення як учнів так і родичів».

ПАПА В СПРАВІ ЗАМИРЕННЯ СВІТА.

ВАТИКАН МІСТО. — Папа Пій виголосив перед тайним консистором, що зібрався для канонізації британських мучеників сера Томаса Мора і кардинала Джана Фішера, промову, якою наклепим усіх тих, що пруть до війни. Папа не хоче вважати можливість вибух нової війни, яка принесе новий хаос і нову руйну. Тому буде молитись до Бога, щоб «розігнав ті народи, що провокують війну».

КВІТНЕВИЙ ЖАРТ.

БЕРЛІН. — Зробили собі з першого квітня добрий жарт, якого жертвою впали англійські перепорти. Це вони вислали до Англії вістки, які одержали тайною дорогою, що Німеччина мобілізується. Та виявилось, що ті тайні інформації це був тільки «ейрпїл фув».

РАДНЮТЬ З ПОГОЛОСОК.

МОСКВА. — Совети радї, що зговорилися з британським дипломатичним висланником Іденом, що Англія і Совети мають багато сильних інтересів. Але найбільше радї з поголосок, що Іден нібито сказав, що війна проти Советів є протівна інтересам Англії.

ПІЛСДУСЬКИЙ ПРО ВІЙНУ НА ДАЛЕКИМ СХОДІ.

ВАРШАВА. — Прибув сюди один з найліпших французьких журналістів, Дж. Зоєрвайна, щоб слідкувати за подіями підчас конференції британського дипломата з польським урядом. Зоєрвайна каже, що Польща не хоче війни, що вона не звязана військовими договорами з Японією і Німеччиною, але займає вижидальче становище. Зате Пялуський певний, що війна вибухне, але на Далекім Сході, та що Англія возьме в нїй участь. А щодо Франції, то Пялуський переконаний, що їй прийдеться перебудити внутрішню революцію.

ВИСЛАДУТЬ НОТУ ДО ЛІТВИ.

ЛОНДОН. — Велика Британія, Франція й Італія вислали до литовського уряду ноту, якою звертають йому увагу, що Мемель не має автономних прав, які йому признає статут. Литва відповість перед Лігою Націй, що не Німеччина тому винна.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": BR 694-40237. — Тел. У. Н. Союзу: BR 694-41016.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

"ФАШИСТІВСЬКА" ЧИ "БОЛЬШЕВИЦЬКА" АСЕКУРАЦІЯ?

Здавалось, що хто як хто, але український робітник повинен бути настільки свідомим, щоб розуміти те, нешта, яке несе з собою большевицька пропаганда, оперта на брехні та нищенню дійсних культурних і соціальних здобутків. Ніхто інший, а саме український робітник, що вишшов з під сільської стріхи, повинен відчувати і зрозуміти ту страшну трагедію, яку переживає наше село на Україні під Совєтами. І те одно, що наслідком большевицької диктатури вигинули марно мільйони українських селян з голоду, повинно бути для нас прямо національним і людським приказом стояти осторонь від большевизму.

Бо вистарчити, як большевицькі ніби асекюраційні агенти виступають проти українських допомогівих організацій, щоб зрозуміти, про що їм іде. Вистарчити тільки читати те, що їм у поміч пишуть агенти Москви з "У. ІІІ Вистей", щоб зрозуміти, що тут іде кампанія проти народних українських установ, проти цього, що є підпорою цілого національного життя в Америці.

Ці організації, а між ними й У. Н. Союз, вони представляють як ті, що є під керівництвом "фашистських агентів", а далі, як ті, що накладають зависокі вкладки. Особливо звернена тепер большевицька агітація до цього останнього. Видно, що з "фашизмом" так дуже не повезло, то тепер пускають людям бляхана з іншої бочки і представляють як більш большевицьку міжнародні організації, що дають обіцянки за далеко дешевші гроші. Тому, що ті агенти ведуть свою роботу між нашими громадами, бо про це нам ніякі люди не пишуть, ми отсе ще раз звертаємо на неї увагу. Вже не раз ніякі люди попустилися на того роду агітації. Тому саме ми звертаємося до всього нашого громадянства, а в першу чергу до Союзівців, щоб майже бачне око на тих московських агентів, що брехнею хочуть відтягнути наших людей від своєї рідної, патріотичної, бизнесово чесної і солідно веденої організації, щоб втягнути їх до своїх большевицьких.

Не даваймо себе в той спосіб дурити і не допускати, щоб большевицька зграя могла інших дурити. Видигаючи те, ми тільки сповнімо наш обов'язок не допускати до цього, щоб міжнародні ошукачки представляли брехливу нашу асекюрацію на те, щоб відтягнути людей від солідного, чесного та певного забезпечення, яке дає У. Н. Союз. Крім того й це нам треба знати, що підпірати большевизм у кінцебуду виді та ще підчас голодової трагедії на Україні — є злочинним супроти людськості й українського народу.

О. Сновиди.

ЗНОВ ЧЕРВОНА АРМІЯ

Справа червоної армії не сходить зі сторінок світової преси. Всіма засобами своєї рекламної штуки намагається Москва переконати світ про силу і могутність цієї армії. І — дивна річ — не зважаючи на повну зневагу, яку своїм поведінням виказала до червоної армії Японія, знаходяться і держави, що в значенні її армії вірять. Тим примісше відрізняють тверезі голоси перестороги, які від часу до часу з'являються в європейській пресі. Знайшли французький публіцист Верак пише про це в "Журналь де Деба".

З'являється на європейських статті, що появились в паризьких часописах про царську російську армію на передодні війни в 1914 році, підписані знаменитим журналістом Стефаном Льюзаном. Тоді Льюзан писав, що Росія не тільки роздуває неприязнь чіслом, — 7-ма мільйонів жовнів — але й організації й висвітлюванням своєї армії. Але коли вибухла війна, Росія вислала в поле лише три мільйони, а з них тільки 1,650,000 комбатантів. Тимчасом Франція, населенням 40 мільйонів, а тири рази менша від Росії, змобілізувала 4 мільйони і вивела на поле бити 2 мільйони.

Чи й тепер ми не станемо жертвою такої помилки, за яку трагічно відповіла би Франція, — запитує Верак — коли закінчимо союз з СССР? Скільки має людей й часи миру союзецька армія? — 940,000. Але царська армія в мирний склад була на половини численніша. А тепер іще з того складу половина розложована на Далекому Сході. Шкож лишиться для Європи?

А бюджет той армії? Офіційно, на 1935 рік, істів'я 1 мільярд рублів. Скільки то буде? Рубль продають чужинцям, що вийдуть до СССР, по курсі 13 франків за один, але правдивіші й вартість не перевищає 30 сантимів, себто цілий бюджет союзецької армії вносить біля 130 мільйонів доларів, не більше. Шодо технічного матеріалу, хімічного промислу, воєнного летунства і моторизації, то знавши в один голос твердять, що функціонуватимуть вони лише короткий час по розпочатті ворожих акцій. Ін-

тендантура і служба санітеська стоять дуже кепсько. Транспорт — загальняє в союзецькі газети — ніколи не стоєть так катастрофічно, як тепер. А колективізація, що прирешла з собою винищення худоби, дуже тяжко відібється на бойовій готовості союзецької кінноти.

Ще страшніші річі сповідає Верак про мозок союзецької армії, про її "вождів". Усі крики про них — це большевицький "бум-бум" для внутрішнього вжитку. За гранично тому всьому ніколи не вірять. Усім тим вождям бракує передусім культури, а потім — технічно-го приготування, особливо в штабах. Тутатсевичі хвалиться високим відсотком комуністів в армії і в офіснійрських складах, який доходить на вершках до 100%. Можливо, що це корисно з огляду на внутрішньо-поліційні завади, а большевицького війська. Але зовнішній кампанії це тільки шкодить. Бо приміняючи комуністів до офіснійрського складу не стоїть у ніяким відношенні до їх воєнних здібностей. А на кінці треба згадати явно вороже наставлення до союзецького режиму людності, яке

В ПЕРЕДБАЧУВАННІ НЕБЕЗПЕКИ...

Кобиби ми могли зустрітись десь на самоті з якимсь із найбільших державних мужів сучасної Європи і запитали його про майбутній розвиток поліції, і колиби він дав настійні відповіді по широті, — ніяк сказав би, що "по широті він нічого в тій справі не знає, нічого не розуміє". Передбачувати поліції в інтерв'ю історик Сенбо то твердить, що ніколи не було й можливо, що всі заєстроєвані в історії "передбачувачи" були збрешані вже після доконаного факту, себто були не передбачувачами, а стверджувачами.

І всеякож завжди замислюється загинути в будучині, і вихрачувати можливості того або іншого. Франція, наприклад, страшно боїться вій-

дається в знаки зараз по розпочатті воєнних діянь.

В кожнім разі для заціпних кроків — кінчить Верак — а про такі тільки іде ентузіастичним союзникам большевицької армії зовсім не до вжитку...

Для розпалення голів французьких москвофілів виводи Верак можуть звучати як несподіванка. Але не в воєні сподіванкою, наприклад, для Японії, які, заки окупували Манджурію і Монголію, мусили докладно поінформуватися про вартість червоної армії...

Росія завжди жила з реклами і блофу. За часів Катерини вона будувала потемкинські сходи і пишні столиці, за якими христіли жажди і гниль. То само робить тепер, будуючи фабричні-гіганти, за якими криється нужда, і гарну — для парадів — армію, за якою криється та сама нездарність, що і за часів великої війни.

Коли в Росії панували цар Микола І, то навіть туресин умам в Європі (напр. Балзак) імпонували він і його Росія як скеля, що єдино міцно стоїть серед розсирнуваної революційної Європи. І шойно се-вастопольська кононада й розгром армії чарі показали, наскільки мав рацію той англійський політик вікторіанських часів, який сказав, що "Росія і є гомбю".

Те саме станеться і тепер...

ні, — взагалі всякої війни — і не шукає нічого, лише свого "забезпечення" чи то в формі зброєнь та зміцнення кордонів, чи то в формі ріжких пактів ненападів та прирительств. Але — дивна річ: зброєння Франції зросли до немальних розмірів, кордони Франції і оточені іншою неперехідними фортецями. Держави Європи є товняні зброєю сіткою пактів, — а Франція не тільки не почуває себе від того краще, але навпаки, турбується ще більше, як коли.

Англія завжди почувала себе досить спокійно на своєму острові, і до останніх років була цілковито "обезпечена", але нещодавно вийшла так звана "Біла Книга", видана англійським урядом, що стверджує чутки про те, що почуття не-

безпеки захоплює вже й Англію.

Про те, як "небезпечно" почувують себе Совєти, вже й казати нема чого, — там часом не перестають таласувати про необхідність бути готовими для охорони проти наступу всевітньої конрреволюції.

І внаслідок того зброєння, не гважачи на величезні гроші, що пішли на конференцію для розроблення, ростуть з дня на день. Звичайним смертним цифр, які витрачає на зброєння та чи інша держава. Але і для того не є таємницею, що ніколи ще воєнні витрати не займали такого місця в державних бюджетах, як саме тепер, коли іде така енергійна пропаганда за мир. От часом і принесли звістку, що більша половина цілого бюджету Японії призначена в бжичуючому році на воєнні витрати. Але тесаме можна сказати і про Польщу, і може бути що і про Францію, і про Італію і про багато інших країн. Дипломатичні тертя між ріжкими державами не вгавають. Спільними зусиллями всіх "приятелів мира" ці тертя досі все були пологоджували без кровопролиття, — але... кожне з цих мирних пологоджень приводило до нових зброєнь. Нити зрештою не залишилися задоволенням і лише відкладали задоволення рахунок... на пізніше.

До низки старих незрозумілих проблем, з яких найбільшою і найважливішою є проблема українська, що для нас не є ніякою проблемою, але питанням життя і смерті, — приналежала низка нових проблем, які, незрозумілих, виставляють головоломку, формуючи той хаос передбачених можливостей, що з цього зрештою має вийти нове життя.

Одну з цих найповажніших нових проблем є проблема середньої Європи: чи закінчиться вона поділами між ті державами, які були утворені після розпаду австрійської імперії, чи виникнуть там якісь нові комбінації. Для нас, Українців, ця проблема таксамо має величезне значення, бо вона ставить перед нами питання нашої державності. Вона є зв'язана з двома небезпечними для нас ідеологіями, з двома "мітими", що захоплюють величезні мільйони маси, — з

мітими пангерманізму і панславизму.

Наступ пангерманізму на середню Європу, бажання гітлерівського уряду зедати в одному могутньому блоку всі Германії, викликає в південній Славії чималу турботу і страх за свою будучність. Під впливом цього страху вони звертають очі до Совєти, що має переняти на себе давню роль царської Росії — охоронити Славян перед німецьким наступом. Відрожається давній панславянський міт, як реакція проти міту пангерманського, Ракстівські теорії починають давати плоди.

Після занепаду міту "Третнього Інтернаціоналу", як знаряддя московського імперіалізму, ось вам давній привид панславизму, як нове знаряддя тої самої імперіалістичної політики. Чи помітять інші держави загрозку, яка здійснюється на Європу? Останні відомості подають, що населення Совєтичани зросло до 180 мільйонів. Покищо московський уряд уживає всіх засобів, щоб зрозуміти за цих 180 мільйонів дисципліновану армію рабів, які конюють внутрішні стратегічні роботи: відбудовують важку промисловість, що виготовляє гармати й тенки; прокладають канали, розбудовують старі та будують нові залізничні для перевозу війська. Не легко з тим іде Совєтам: раби час від часу бунтуються. Та бунтівників винищують без жалю, і мільйони маси гинуть, а мільйони ті слухають наказів.

Чи розуміють держави муси Європи, яка загрозла нової гермонії здійснюється над Європою?

Двомісячний "Політика", що виходить у Римі під редакцією сенатора Кополі, приносить в останньому числі статтю свого головного редактора, який там між іншим пише: "Певна річ, що теперішня Росія, виглодажена і знесиленна большевицьким жорстоким божевіллям, не має жадної можливості перевороту в Європі імперіалістичну політику, чи виникнуть там якісь нові комбінації. Для нас, Українців, ця проблема таксамо має величезне значення, бо вона ставить перед нами питання нашої державності. Вона є зв'язана з двома небезпечними для нас ідеологіями, з двома "мітими", що захоплюють величезні мільйони маси, — з

Як бачимо, свідомість небезпек вже існує, але... бракує людей, які вміли її зарадити.

А тимчасом ліком проти цієї небезпек може служити лише національний розподіл Совєти між національними складниками та поборювання расистських теорій, що слугають імперіалістичним знаряддям в руках сильніших держав для опанування слабших. Кожна нація має право на окреме життя, і націю вважає не лише спільністю раси, але й цілий комплекс різних фізичних і духовних спільностей, серед котрих спільність крові займає далеко не північне місце.

Еugen Ошанський.

Рим.

У суді.

— Чи обвинувачений признається до крадіжки?

— Покищо ні. Побачу, що скажуть свідки.

В. Будзинський.

ПОМІЧ МЕДВЕДЯ

(Історичне оповідання).

— Ходім до нього і приведем його до хати! Ходи, Даміані! — крикнула Юстина, скопившись і вибігла з хати.

З того, що Ставський во-крес, найбільше радувався медведь і приступити нікому не дав до Ставського. Коли сего забалакав до кого, медведь зараз грізно заборумотав. До вочора Ставський лиш слухав о-повідання Юстини і Даміана про те, що діялося в хаті. Ши в селі діялося і що люди говорили про смерть Ставського, він вже чув від Лусика.

Коли Юстина і її брат вже розповіли Ставському, що самі знали, Гранчак розказав йому про Березана.

Витягнувши хлопця, витягнули і промови Ставський, вислухавши. — Про се побалакаємо завтра. Тепер лягаю спати. Гадаю, що й ти здрімаєш і радо відпочив би.

— Виставляй і оглянувши ціле господарство, Ставський прикидав до себе Гранчака, щоб розпитати про татарський улус. Гранчак розказав докладно про дорогу до улуса, яка його околиця, який він, який у ньому лад.

— Хлопче! вже як би на волі! — крикнув Ставський. — Іду з тобою... Ідемо завтра...

— Вже завтра? — спитав Гранчак зрадування. — Не кортить вас відпочити.

— Я найбільше відпочиваю на коні. Треба квалити, бо вже осінь. Ніколи не можна знати, коли на нас наскочить зима. Деколи буває дуже рання. Я хотів би вернутися з Мартини, щоб заки впадує великі сніги.

Другої днини справді ніхили. Гранчаків Ставський дав новенький одяг козацького чучи. Самого Ставського можна було вийти за статного козака, або за такожого шляхтича. Оба сиділи на добрих конях, оба були озброєні, наче би їхали на війну. З ними ший третій кінь, вчовч з запасом на дорогу. Той вчовч був для Березана, коли би вийшов з неволі.

Коли вже були далеко за селом, Гранчак озирнувся і побачив, що за ними біжить медведь.

— Заверніть його! — крикнув до Ставського. — Як за нами заженеться задалеко, то готов не знайти дороги назад до хати.

— Не завернеш його, бо не послухає, — відповів Ставський.

— Будемо мати з ним клопіт.

— Або поміч. Ми ще не знаємо, що нас жде в дорозі, або там, на місці, май Татарми. В одній біжці мій Бурій поклав трупою трох ворогів.

Він вірний і добрий товариш. — Щоби лиш не зробив який медвежий прислуни!

— Гадаєш, що ми би, помагаючи нам, вбитої котрого з нас, так як той медведь, що бив мухи на лицю свого пана? Мій бурій мух не зганяє.

— Чи ви вже придумали для нього яку роботу?

— Про се ще пора думати. Я гадаю, що як вже прийдемо на місце, куди я покинув, знаю лиш з того оповідання, як там розглянувся, то гадаю, що для мого Бурого такі знайдуть якусь роботу.

— Якийсь плян ви вже маєте, лиш не хочете мені вивинити! — сказав Гранчак ображеним.

— Мати, маю. Не кажу лиш тому, бо не виключено, що як прийду на місце, то закину його. На місці може покажеться, що той плян ні до чого.

Гранчак вже не питав. Розмова взагалі урвалася. Щоби молодого козака задобрити, Ставський сам став розказувати:

— На східній окраїні Запорожжя є малесенька оселя Груша, з граничною військовою безпекою. Груша добра для всяких ухидників тим що має безпечні скритки в нетрах багн-

стих лісів. Там також мій скриток.

— Він може жити там весь той час, коли на Яліньскі кладовищі гинли за нас чийсь спалені кості?

— Про се скажу пізніше. Отже я маю там ще несподіваний великий запас кокухів з всякого звіря. Є там борбери, лиси, дики, вовки, олені, медведі. Два медвежі кокухи такі, як би, залуви з Бурого.

Вступлю до тої Груші і я возьму одного медведя. Себ то кокух з нього. Вгадай, на що?

— Хіба не для власної вигоди, а на те, щоби ним когось підкупити...

— Щоби Мартину інвести з неволі медведем!

— Та як? Щоби він, надівшись на себе кокуху, перемінявся в медведя і так вийшов з улуса?

Про се нема що й думати.

— Не кажу, що так буде, та всеж таки я той плян беру під розвагу.

— Як ви того кокуха передасте Мартину? Як...

— Не перебивай! В Груші, може й де інше по дорозі кокуху, якою кожна-здохляка. Поки він не понесе того медвежого кокуха. Під улус Челегі-мурзи підідемо не степом, а лісом, так щоби Татарти не бачили нас. Ти до улуса цілком не підіди. Лишиши в лісі з нашими кіньми. Я переночую з тобою. Раю возьму кулениного коня з медвежим кокухом, улус Бурого, вийду з ліса в Шасті, що я не маю під рукою, сокири ані кола тоді, коли во-

ВСТУПАЄТЕ ГРОМАДИ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ.

КІМ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ-ЙОРК, Н. Я.

З ювілею від. 66 У. Н. Союзу на Рідний Край.

Братство св. Ананія, відд. 66 У. Н. Союзу, об'єднало 27-літній ювілей свого існування. В цей день улаштувано концерт, на якому промовляв гол. рек. секретар У. Н. Союзу Д. Галиччак. Бесіди говорили про значення ювілею, про працю, яку наше братство вложило в будову У. Н. Союзу, та про ті давання, які ми тепер повинні виконати супроти нашої організації. Згадав також і про ту поміч, яку наше братство не протавило свого існування давало Рідному Краєві, та визнає, щоб ми й набувають підтримували визвольні змагання нашого народу.

Чистий дохід з цього концерту вийшов \$50, і з цієї суми призначено \$25 на такі цілі: \$10 на Провісню на Лемківщині, а по \$5 на інвалідів, політичних в'язнів і визвольну боротьбу.

Щоб цей ювілей остався тривким у пам'яті наших членів, та щоб з нього вийшла в будучині користь для У. Н. Союзу, а саме нові члени, то ми улаштували ще окремо спільний обід для членів, їх знайомих, а головне для молоді. Тут ми мали красну нагоду поговорити більше про Союзні справи, та про потребу належання до У. Н. Союзу. По-могли нам у тім запрошені голови урядівки У. Н. Союзу, які власне говорили про організацію нових членів. Були прийняті: гол. пресидіум М. Мурашко, гол. рек. секретар Д. Галиччак і редактор "Свободи" д-р Л. Мишута.

При тім нагоді не забули ми також про Рідний Край, та зложили на Рідну Школу \$30.25. Збіркою займалися Данило Павлич і Михайло Гандзюк, а жертви зложили громадяни: Д. Павлич, М. Гандзюк і пані П. Дичко по \$2; І. Лазорник \$1.25; І. Бабинський, І. Чапуча, Л. Федянич, Г. Калыброн, П. Пелешак, Г. Пиртко, П. Медведів, Т. Гнат, Н. Данилик, К. Верескя, П. Філь, І. Ференчак, П. Гарко, І. Занько, Н. Федянич, Д. Кирич, В. Глот, П. Зятіч, В. Чабан, І. Солтис і пані Солтис, пані В. Павлич по \$1; Д. Биндас, С. Гайдаш, І. Бугера і І. Павлич по 50 центів.

Загальна жертва з концерту й обіду вийшла \$55.25, і ті гроші переслали через Об'єднання на вище позані цілі.

Л. Федянич, секретар.

В КОЖДІ УКРАЇНСЬКІ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ "СВОБОДА".

МОЛІТОВНИК

Які можна набути в конягрі "СВОБОДИ"

ВІНОЧОК в білій кашкувній оправі з образами по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей) \$1.80
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в гарній ворній полотної оправі 1.25
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній чорній полотної оправі 1.25
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій кашкувній оправі з образами по середині 1.50
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в чорній шкіряній оправі 1.35
БОГ РАДОСТІ МОЯ, сторін 806, в гарній чорній оправі 2.00
БОГ РАДОСТІ МОЯ, сторін 806, в білій кашкувній оправі з образами по середині 2.50
Замовлення разом з належністю слати на адресу: "СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГРОШІ ДО КРАЮ НА СВАТА
пересилайте через
НАЙІСТАРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ШИФАРТОВЕ БЮРО КУНАШЕВСЬКОГО
на повноцінне гарантію завжди чи телеграфічно за найкращою оплатою. Писаний гроші будуть в час отримання на свята.
У всіх справах, як: по ШИФАРТІ ДО КРАЮ, в СПРАВАХ ЕМІГРАЦІЙНИХ, в СПРАВАХ СТАРОКОРАДІВ, в справах ВИЗВОЛЕННЯ ПРИЗІВ до Америки і т. п., узагалі на адресу:
KUNASHEVSKY Travel Agency,
179 EAST 3rd STREET, NEW YORK, N. Y.
1910 — 25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ БЮРА — 1935

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ.
ДИКІ ЗВІРІ. Оповідання про їх життя-буття. Намисав А. Гайдаборн. Перекладав на українську мову М. Лотоцький і М. Колясський. \$1.50
ГІГІЄН. Джонатан Свіфт. З багатими ілюстраціями. За англійським оригіналом для українських дітей зладив К. Шереметев. Зміст: Гігієна у дитинстві. Гігієна у дорослості. Гігієна у дитинстві. Гігієна у дорослості. \$1.25
ЖИТТЯ ПЕРВОГО ЧОЛОВІКА ТА СУЧАСНИХ ДІТЕЙ. В. Дукіч. Переклад М. Лотоцький. Багато ілюстрацій. Опрацьовано ЗОРИЯН ЛЮПЧИНА. Оскар Уайльд. Переклад з англійської мови М. Лотоцький. Опрацьовано Віктора Цимбала. Опрацьовано ПРИГОДИ ЛІСА МИКИТИ. З 30 образками. А. Лотоцький. Опрацьовано МАЛІЙ ЛЬОД (Маленький Ледоход). Поезія для молоді. Ф. Г. Берне. Перекладав В. Липинський. Ілюстрації А. Жуман. Опр. МАЛІ ГЕРОІ. Картина з життя дітей. З творів Е. Аміс та І. Педерсена на українську мову перекладав А. Лотоцький. Багато ілюстрацій. Опрацьовано МОІ ЗНАКОМИ. Нариси з життя звірів, які я знав. Ернст Сетон Томпсон. Із 148 образками і портретом автора. На українську мову перекладав Софія Кузменко. Опрацьовано МОЛОДІСТЬ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ. Ейген Мілер. Перекладав з французького Валентина Завальска. Багато ілюстрацій. Опрацьовано ПОКОТІГОРОДКО. Казка на основі пароніх мотивів. А. Лотоцький. Опрацьовано Юлія Вовка. Опрацьовано ПАН ЧВАНКІВСЬКИЙ. Дітві подорожі та пригоди пана Якова Микитовича на Чиньках Чванківського гербу Кавка, списані його власною рукою. Перекладав зі старих палеїрів Ярослав Блаженко. Ілюстрації і опрацьовано ПАН ЧВАНКІВСЬКИЙ. Дітві подорожі та пригоди пана Якова Микитовича на Чиньках Чванківського гербу Кавка, списані його власною рукою. Перекладав зі старих палеїрів Ярослав Блаженко. Ілюстрації і опрацьовано ЧОРНА ІНДІЯ. Юлія Берн. На українську мову перекладав М. Лотоцький. Ілюстрації і опрацьовано ТИХЕ СЛОВО. Збірка казок. Іван Липа. Ілюстрації Віктора Цимбала. Колоніальні ілюстрації. Опрацьовано ШАНСЕЛОР. Збірка з подорожів Д. Р. Казановського. З портретом автора і з 43 образками. Юлія Берн. На українську мову перекладав М. Лотоцький. Опрацьовано Замовлення разом з належністю слати на адресу: "СВОБОДА", 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДУШОГУБСТВА СЕРЕД ЧУЖИНЦІВ.

Муринське та чужинське населення білої раси у стейті Нью-Йорк являється жертвами душогубства у значно більшіх числах від людей білої раси туземного роду. Хоч Мурини становлять усього один відсоток цілого населення, то між жертвами поповнюваних душогубства їх паде десять відсотків. Зі загального числа душогубства, серед людей чужинського роду буває 41 відсотків, себто більше як два рази в пропорції до числа чужинців у населенні.

Це є досить уривка зі статистики про душогубства, яку зладили Й. В. Де Порте та Е. Лизабет Паркертст з мейорского стейтсового департаменту злоравля, котра повиналась друком у виданні за лютий, місячника під назвою: "Гомен Байолоджі". Статистика обнімає 37 повітів стейту Нью-Йорк, від 1921 до 1930 року включно.

Число смертей у тих повітах, записане в рубриці під загальним "душогубства", виносить загальною за згадане десятиліття 1,952 осіб. Скандинаві (роджені в Данії, Швеції та Норвегії) мали найменше число випадків, бо всього 1.3 на сто тисяч людности, а даліше слідували люди туземного роду та Бритії, котрих число виносило 1.6 на сто тисяч населення. Мурини становили найбільше число, бо аж 30.4, потім слідували Італійці числом 21.1. Між родженими в Австрії начислалось 16.3 випадків жертв душогубства на сто тисяч населення, між іммігрантами з Росії 9.7, з Польщі 6.4, з Угорщини 4.00, а з Німеччини 3.5. Назагал серед чужинського роду було 7.8 душогубств на сто тисяч населення, а вже серед "другого покоління", а саме з родичів туземного або напів чужинського роду було всього 1.8, або тільки одна четвертина з числа випадків людей чужинського роду.

Вислід показує, що да з кожних трох душогубств у горішній частині стейту Нью-Йорку на протязі десятиліття, від 1921 до 1930 року включно, вишли свободними, та що один на кожних двадцять п'ять дістав кару смерті. З числа 388 людей, котрі були засуджені за поповнені душогубства, 231 були туземного, а 142 чужинського роду; останнє число включає 91 осіб, роджених в Італії.

Поданою випискою відносно великого числа душогубств серед Італійців, повідомлення наводять ось що: "Більшість Італійців, котрі були засуджені за душогубства, не були по-

перелю карані за візні зазначені; іншими словами виходить, що душогубство було їх першим прогрізковим ділом. Зовсім на місці було би розглянути за винятком великого числа душогубств серед Італійців у середині їх "батьківщини", де, подобно як на чолі Злучених Держав, душогубство у певних обставинах виглядає як виконання повинностей. Раз жажда проливні крові довершалася, мети, котрі скірялись перед арештуванням, або як то часто бувають, віднісася свободу завдяки прихильному відношенню присяжних суддів, знов починає своє життя як мирний та правозабійний громадянин. Італійці є рідко коли "фаховими злочинцями". Значну частину відповідальності за нереступність Італійців та інших новоприхожених, треба приписати тим одиницям населення туземного роду, котрі приймають на себе ролю наставників та провідників", додає згадана, цитуючи спостереження ті справи Артура Трейна, котрий десять років займав становище головного прокуратора повіту Нью-Йорк.

Ограничаючись на статистичний вислід про душогубства у горішній частині стейту Нью-Йорк, згадана не викладе наміру розвивати дискусію над загальними випадками злочинів серед людей чужинського роду в Злучених Державі у відношенню до числа злочинів серед населення туземного роду, хоч автори роблять припущення про існування "доброї та злої раси", заставляючись над тим чи "непожадані" расові елементи є відповідальні за значне число душогубств у стейті Нью-Йорк та чому число душогубств має бути навіть більше у певних стейтах, котрих населення білої раси є майже в цілості туземного роду та англо-саксонського походження.

Ф. Л. С.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.
ПАСЕЯК, Н. ДЖ.
Шевченківське свято.
Українська громада, що гуртується при укр. греко-католицькій св. о. Нікола, відвідувала Шевченківські роковини дня 24-го березня торжественно великим концертом. Свято розпочалося пісню "Живи, Україно". Святочну промову виголосив о. П. Серед. Бесіди підкреслювали Шевченку вийшов з народу і розумів його долю і недохід і тому виступив в його обороні. Шевченко неміжосередно вдарив у жорстокий царат та кривди, заподіяні йому Україні.

Він вийшов з української наріди нового духа і нову віру, що ми не "проваляні" Імперією, а тепер уже не скують вороги душі живої українського народу, бо наш нарід відчув і зрозумів Шевченку. В наших активах виступи проти всіх загарбників дух Шевченку завжди буде з нами.

Слова бесіди, нагороджені рясними оплесками, запали глибоко в душі присутніх. Спів шкільних дітей виклав гарно. Також винали декоративні, сольові співали да дуети, як теж і сольно на п'яні.

Мішаний хор, що виступив над орудою знаворог прашиника на народній ниві, п. Ст. Грабар, відіслав шлу низку пісень, як "Ой у саду - садів", "Души мот", "Землі" і інш. Потім наступило сопрано солою одної з дівчат з хором. Солю на п'яні відіграв п. Фредман. "Слава Тарасові" відіслав дівочий хор. Скрипки солою відіграв п. П. Молодчик. Свято закінчено гимном, "Ще не вмерла".

Треба зазначити, що на свято прибули громадяни з поблизьких місцевостей, як то члени з У. Н. Домо враж ексекutiveю. Програма свята була багата і добре виконана. Як директант та молоді дожижжя дієсно труду, щоб не вийняти як слід. Це публіка оцінила і не жаліла виконавчим оплесками.

Михайло Припач.

ДИТИНА ВЕЛИКАН.

В Англії один рибак має трилітню дитину, що висока один метр і важить понад 100 фунтів. Однак ця дитина не має відповідної до розмірів сили. Не може ні стояти, ні ходити. Лікарі мусять нею печально опікуватися. Величина і титар цієї дитини були при народженні зовсім природні.

DR. M. SMITH

мє своєю канцелярією під ч. 234 Е. 5th ST., NEW YORK, N. Y. мим 2-гою і 3-тою Етвеню. Години: 12-2; 5-7 понозуду. Tel.: BRuck 4-2486.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урадові години: Вік 1-3 понозуду і від 6-8 вечір В невідні ісея урочі.
437 SO. 12th ST., NEWARK, N. J. Tel. Bigelow 3-1657.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2448.
Урадові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОК, БРОКОВІ, БУДІВЛІ І ОХОРОНІ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2563

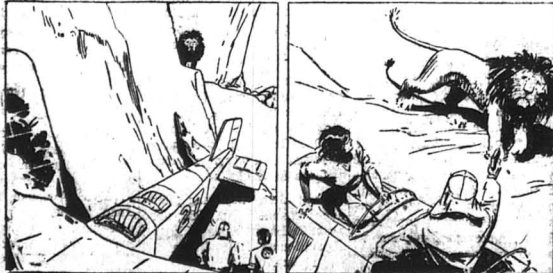
ВЖЕ ВИПІШЛА З ДРУКУ ТЕАТРАЛЬНА КНИЖКА

НЕЧИСТА СИЛА

знаменита комедія в 4 діях. Намисав О. В. Рутновський. В штуті виступає 7 мужчин, 3 жєнщини і парубки. Ціна за примірки 35 центів. Замовлення разом з належністю слати до:

"СВОБОДА", 81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

На нагий оклик Ольги Роджер Сесія оглянувся скоро в напрямі її погляду та бачив масивну голову величезного льва, що глядів на них спо- за виступу скали. Звір посту- пав поводи в напрямі до них. «Скоро! — крикнув Сесія. «Вдирайся в літак!»

Він підсидів дівчину через край літака та вивав револь- вер. Ольга засміялася. «Мала надія», вона сказала спокійно. Лев Нума підійшов ближче до літака та поглянув на них. «Величкий, ні?» — крикнув Роджер. «Гарний», сказала вона. «А його шкіра майже чорна».

Нагдо лєв показав зуби, ви- дав зі себе сильний рев та при- сів до скоку. Роджер негайно вистригав у землю перед зві- ром. Лев, розлючений до кра- ю, кинувся наперед, а чоловік і дівчина сховалися на другий бік літака.

Лєв дістався одним скоком у передє сидження літака. Тут на диво його гнів якомсь нагло успокійся, бо він ладі вже не скавав до них. Отсю сцену побачив перед со- бою Тарзан, як нибі зза скуру ту скад.

(230)